

București, septembrie 2013

**Document de poziție cu privire la unele măsuri fiscale prevăzute în Scrisoarea de
Angajament a Guvernului României către Fondul Monetar Internațional**

1. Impozitul pe clădiri

Reducerea impozitului local pe clădiri și simplificarea mecanismului de stabilire, administrare și plată a impozitului în cazul persoanelor juridice constituie una dintre prioritățile strategice declarate ale FIC și AmCham.

De aceea, FIC și AmCham au înaintat Ministerului Finanțelor Publice, printre altele, și o serie de propuneri de modificare a Capitolului din Codul Fiscal ce reglementează taxele locale. FIC și AmCham apreciază eforturile Ministerului Finanțelor făcute în cadrul proiectului de rescriere a Codului Fiscal cu scopul de a stabili noi principii pentru stabilirea și colectarea taxelor locale, ca răspuns la propunerile făcute de către comunitatea de afaceri în acest sens. Considerăm că implicarea comunității de afaceri în acest proiect permite o aliniere a legislației fiscale și a experienței autorităților în acest sens cu impactul asupra mediului investițional și al populației.

În acest sens, am fost extrem de surprinși să constatăm că cel mai recent proiect de modificare a Codului Fiscal nu numai ca deviază foarte mult de la propunerile mediului de afaceri în ceea ce privește taxele locale, dar generează majorări de taxe locale și sarcini administrative corelative foarte mari. Astfel, în timp ce propunerile FIC și AmCham vizau menținerea sau chiar scăderea cotelor de taxare, înțelegerea noastră este că proiectul actual de modificare a Codului Fiscal creează condițiile dublării cotelor de impozitare la persoane fizice pentru apartamentele proprietate personală în care locuiesc (de la 0.1% la 0.2%), în timp ce la persoane juridice ce dețin clădiri care nu sunt folosite ca locuință, cota de impozitare crește de la 0.25%-1.5% la 1%-3.5%.

În plus, modalitatea în care noul principiu de stabilire a bazei impozabile pentru taxe locale (în baza suprafeței construite desfășurate) este implementat prin prevederile noului proiect de modificare determină o creștere semnificativă a valorii impozabile a unei clădiri, și implicit a valorii impozitului comparativ cu sistemul actual. În cele mai multe cazuri aceasta se datorează în principal lipsei unei corecții adecvate a valorii standard impozabile stabilită, corecție care să reflecte realist diferențele existente între tipurile de clădiri, locațiile și

destinațiile acestora. Revizuirea criteriilor și nivelului corecțiilor este necesară pentru stabilirea unei baze impozabile care să corespundă într-o cât mai mare măsură valorilor reale ale clădirilor; în caz contrar valorile impozabile rezultate vor fi total nerealiste. Din discuțiile avute cu firme din domeniul dezvoltării imobiliare, precum și cu contribuabili din alte industrii care prin natura activității sunt proprietari semnificativi de clădiri, impozitul local pe clădiri ar urma să crească cu cel puțin 70% - 80% față de cel prezent, în condițiile actualului proiect de modificare a Codului Fiscal. Mai mult decât atât, simulările de calcul de impozit pe noua metodologie indică riscul creării unor situații total incorecte în care imobilele de suprafețe mari, dar valori de piață mici (datorită în special locației și specificității spațiului) vor fi supuse unui impozit atât de mare încât în câțiva ani compania va fi obligată să plătească autorităților locale întreaga valoare de piață a clădirii prin acest impozit.

Impactul negativ al unei astfel de modificări asupra mediului de afaceri este evident. Toate companiile deținătoare de portofolii semnificative de imobile vor înregistra creșteri de costuri importante cu noile impozite care fie le vor afecta pozițiile financiare deja afectate pe perioada prelungită de criză, fie vor fi transferate asupra clienților și în final asupra populației prin prețurile produselor/serviciilor acestora. Vor fi afectați majorarii furnizori de utilități care nu beneficiază de scutiri specifice, societăți bancare, societăți specializate în servicii de logistică și depozitare, proprietari ai spațiilor comerciale de închiriat. Nu credem că mărirea unor taxe (cu atât mai mult o mărire atât de abruptă) este benefică în situația economică actuală, fiind în mod evident o măsură pro-ciclică în actuala criză economică. Pe lângă impactul în ceea ce privește nivelul impozitării, trebuie avute în vedere și aspectele de ordin operațional aferente implementării unei noi metodologii de impozitare a clădirilor ce va atrage un efort semnificativ în materie de timp și cost din partea contribuabililor, în special persoanele juridice ce gestionează un volum mare de proprietăți:

- determinarea suprafețelor, astfel cum au fost definite în noul proiect de act normative pentru clădirile pentru care se datorează impozite locale, în scopul stabilirii noilor baze impozabile.
- refacerea bazelor de date în ceea ce privește valorile impozabile ale clădirilor, necesare pentru îndeplinirea obligațiilor declarative

În aceste condiții, considerăm că este absolut necesară stabilirea unei perioade de tranziție pentru implementarea noii metodologii, astfel încât contribuabilul să nu fie pus în imposibilitatea de a-și îndeplini obligațiile fiscale în termenele legale.

Ne exprimăm în acest sens speranța că proiectul de modificare a Codului Fiscal va fi revizuit în sensul diminuării impozitului local pe clădiri pentru persoanele juridice față de situația din prezent, aceasta fiind o cerință constantă a membrilor FIC și AmCham, atât prin diminuarea intervalului de variație al cotei de impozitare, cât și prin revizuirea modului de calcul al bazei

de impozitare pentru a reflecta adecvat tipurile diferite de imobile existente în piață. De asemenea, aspectele de ordin operațional și necesitatea unei perioade de tranziție trebuie în egală măsură avute în vedere. Reiterăm faptul că proiectul actual de modificare a taxelor locale este semnificativ în contradicție cu propunerile și așteptările mediului de afaceri, așa cum au fost exprimate în repetate rânduri atât în cadrul grupurilor de lucru de la nivelul Ministerului de Finanțe cât și în cadrul propunerilor de modificare legislativă susținute de AmCham și FIC.

Suntem deschiși pentru continuarea colaborării în ceea ce privește rescrierea Codului Fiscal și a capitolului privind taxele locale. În viziunea noastră, continuarea colaborării și implicarea activă a mediului de afaceri în această inițiativă vor permite finalizarea cu succes a proiectului prin obținerea unui rezultat care să răspundă într-o măsură considerabilă atât așteptărilor comunității oamenilor de afaceri și societății civile în ansamblul său, cât și obiectivelor de creștere economică și echilibru macroeconomic ale Guvernului.

2. Redevențe pentru industria petrolieră

Având în vedere modificările care urmează să fie aduse sistemului de redevențe aplicabil exploatărilor de petrol și gaze, redăm în continuare aspectele pe care organizațiile noastre le consideră ca fiind prioritare pentru crearea unui cadru legal care să asigure un echilibru între interesele autorităților române și necesitățile mediului de afaceri.

2.1 Modul de aplicare al redevențelor ar trebui să reflecte provocările întâmpinate de Romania în domeniul exploatării hidrocarburilor, precum și a producției de petrol și gaze. Dificultățile identificate de noi acoperă atât aspecte tehnice, cât și economice. Provocarea majoră o reprezintă, pe de o parte, structura fragmentată a câmpurilor petrolifere, iar pe cealaltă parte, maturitatea accentuată a acestora. În ceea ce privește productivitatea zăcămintelor la nivel de sonda, aceasta este foarte scăzută, fiind cea mai redusă din Europa și printre cele mai reduse din lume. De asemenea, ponderea producției de petrol cu un grad ridicat de vâscozitate în totalul producției de petrol a fost și este în continuă creștere. În ultimul rând, nu trebuie ignorat riscul major asumat de jucătorii de pe piață, din punct de vedere tehnic și geologic, precum și incertitudinile legate de descoperirea și dezvoltarea de noi perimetre de extracție.

2.2 Noul sistem de redevențe ar trebui să faciliteze atracția unor investiții masive, care sunt impetuos necesare în domeniul explorării și a producției de petrol și gaze naturale. Menținerea nivelului de producție necesită eforturi semnificative în vederea creșterii gradului de recuperare din perimetrele actuale, cu consecințe asupra costurilor tehnice pentru extracție. În același timp, ar trebui încurajate noi operațiuni de explorare și extracție în Marea

Neagră sau operațiuni de extracție a rezervelor continentale de mare adâncime și a celor neconvenționale, activități care implică tehnologii scumpe.

2.3 Pentru a atrage investitorii, România are nevoie de un sistem de redevențe stabil și competitiv, care să fie aplicat pe întreaga durată a concesiunii, precum și de piețe concurențiale și deschise. Considerăm că un astfel de sistem va aduce beneficii semnificative pentru România, cum ar fi o contribuție importantă la asigurarea independenței și securității energetice, și îmbunătățirea balanței comerciale și de plăți. Mai mult, un astfel de sistem ar aduce efecte pozitive asupra economiei naționale, directe și indirecte. Efectele directe se referă la creșterea veniturilor fiscale în componența bugetului de stat, de natura impozitului pe profit, impozitului pe salarii și contribuțiilor la asigurările sociale, TVA și a altor impozite și taxe locale. În plus, ele pot duce la creșterea PIB și crearea de noi locuri de muncă. Efectele indirecte se referă la valoarea creată de furnizorii și clienții care vor apărea ca urmare a dezvoltării suplimentare a sectorului de exploatare și extracție. Există de asemenea posibilitatea ca România să devină un nod energetic regional și deschide calea către noi tehnologii și dezvoltarea infrastructurii. În concluzie, dezvoltarea sectorului producător de petrol și gaze naturale ar avea un impact pozitiv asupra forței de muncă locale, asupra furnizorilor și a comunității în general.

2.4 Susținem instituirea unui sistem de redevențe adecvat pentru România, bazat pe o analiză extensivă, care să includă identificarea unor țări comparabile cu România în ceea ce privește aspectele definitorii pentru industria de exploatare și prelucrare a țițeiului și a gazelor naturale. Aceste aspecte includ tipul de resurse și modalitatea de exploatare (ex. petrol/gaze naturale, continental/marin, convențional/neconvențional), maturitatea zăcămintelor și gradul de fragmentare, productivitatea zăcămintelor la nivel de sonda, calitatea hidrocarburilor exploatate, condițiile tehnice și geologice pentru producție, costurile aferente descoperirii, dezvoltării și operării zăcămintelor, gradul de dezvoltare a infrastructurii de transport de hidrocarburi, atractivitatea în ceea ce privește resurse noi ce pot fi descoperite și exploatate la nivel comercial și nu în ultimul rând nivelul de dezvoltare și gradul de liberalizare al pieței de hidrocarburi.

3. Contribuția la fondul de sănătate pentru veniturile din chirii și extinderea bazei de impozitare pentru contribuția la fondul de pensii

Măsura introducerii contribuției de sănătate (CASS) asupra unor venituri din investiții (ex: venituri din cedarea folosinței bunurilor, venituri din asocieri cu persoane juridice sau din alte asocieri care nu generează o persoană juridică) obținute de persoane fizice, indiferent dacă aceste persoane obțin sau nu și alte venituri asupra cărora CASS, în cota de 5,5%, este deja datorată și platită, este o măsură pentru care AmCham și FIC și mediul de afaceri per ansamblu nu au fost niciodată consultate de niciun executiv.

AmCham și FIC consideră că noua abordare a contribuției la fondul de sanatate va fi un stimulent pentru nedeclararea la nivel real a veniturilor nou introduse în baza de impozitare a contribuției de sănătate, iar în cazul veniturilor realizate din cedarea folosinței bunurilor, va fi un element de cost suplimentar ce se va regăsi în prețul bunurilor și serviciilor furnizate de companiile care își desfășoară activitatea în spații închiriate de la persoane fizice.

Considerăm că participarea obligatorie a acestor persoane la sisteme contributive sau asiguratorii, cum este cel de sanatate, nu va genera venituri suplimentare bugetului consolidat al statului. Astfel de măsuri contradictorii și necorelate au un potential ridicat de generare a unui grad crescut de neconformare și a unei tendințe evidente de evitare a declarării veniturilor impozabile; prin urmare, este posibil ca aceste măsuri să ducă la generarea unor venituri efective pentru bugetul consolidat al statului mai mici decât cele estimate sau chiar să conducă la o scădere a veniturilor bugetare actuale.

În plus, astfel de măsuri sunt în contradicție cu însuși proiectul de introducere a pachetului de servicii de bază pentru asigurările obligatorii de sănătate.

Orice măsuri de lărgire a bazei de colectare a CASS ar trebui corelate cu introducerea noului pachet de servicii de bază în sistemul de sănătate și totodată ar trebui să țină cont de plafonarea bazei de calcul la trei salarii medii brute pe economie (și nu la cinci, așa cum se propune de către actualul Guvern).

4.Reforma sistemului de sănătate

Este unanim recunoscut, de către autorități, dar și de către investitori și pacienți, că sistemul public de sănătate din România este cronic subfinanțat. În timp ce recunoaștem nevoia de suplimentare a finanțării sistemului de sănătate, nu se poate nega faptul că operatorii economici care activează în sistemul de sănătate - importanți contribuabili la bugetul de stat prin taxe și impozite - nu vor putea rezista pe piață fără predictibilitate și fără a obține profit din activitatea desfășurată în România. În același timp, pacienții au nevoie de personal medical de înaltă calificare și de asigurarea unui standard de calitate al serviciilor medicale prestate cât mai ridicat, similar cu cel existent în celelalte state europene.

Astfel, este impetuos necesar să se găsească un echilibru care să respecte și să răspundă nevoilor și cerințelor fiecăreia din categoriile de participanți și viitori participanți în sectorul de sănătate publică.

Reforma sistemului sanitar este un proces complex, însă acest punct de vedere se limitează la măsuri cu implicații fiscale.

Taxe pentru suplimentarea finanțării sistemului public de sănătate, precum taxa clawback pe care o plătesc companiile farmaceutice sunt împovărătoare și afectează sustenabilitatea pe termen mediu și lung. Principalul pericol constă în intrarea în insolvență a unor jucători importanți din industria farmaceutică, retragerea unor medicamente de pe piață, în final, cei care vor suporta consecințele fiind pacienții.

În ce privește taxa clawback, sistemul de percepere al acesteia, având la bază consumul de medicamente în sistemul public de sănătate generează lipsa de predictibilitate a sumelor care vor fi datorate de companiile farmaceutice în perioada/perioadele ce urmează. Nu în ultimul rând, nivelul consumului de medicamente declarat de fiecare unitate deținătoare de astfel de informații, este în afara controlului companiilor farmaceutice, ceea ce generează inechitate în sistem și dezechilibru la nivelul companiilor ce activează în industria farmaceutică.

Între măsurile pe care le recomandăm pentru sprijinirea pacienților, creșterea calității sistemului medical și alinierii cu standardele europene, este actualizarea listei medicamentelor compensate cu includerea în această listă a moleculelor aflate pe lista de așteptare încă din anul 2008, precum și asigurarea continuității și predictibilității acestui proces, acordând astfel pacienților din România dreptul de a fi tratați pe baza ultimelor descoperiri în materie, așa cum este cazul pacienților din alte state europene.

O soluție parțială la problemele de mai sus, dar care nu a fost exploatată corespunzător până în prezent, ar fi aceea de a nu mai limita deductibilitatea fiscală la calculul impozitului pe profit a cheltuielilor pe care societățile angajatoare le suportă pentru sănătate, actele medicale și de prevenție, pentru angajații lor. Fondurile pe care firmele private ar putea să le direcționeze pentru servicii de sănătate oferite angajaților lor ar putea deveni o sursă importantă de co-finanțare a sistemului de sănătate, în condițiile în care cheltuielile înregistrate în acest sens ar fi admise ca deductibile la calculul impozitului pe profit și aceste sume nu ar fi nici impozabile la nivel de individ, ca avantaj în natură.

Solicităm de asemenea asigurarea unui cadru fiscal favorabil introducerii asigurărilor private de sănătate, recunoscută drept una din soluțiile majore pentru suplimentarea finanțării sistemului de sănătate, precum și dezvoltării serviciilor medicale furnizate în sistem de abonamente private este

Una dintre cauzele care au frânat dezvoltarea asigurărilor de sănătate este deductibilitatea fiscală limitată a primelor de asigurare, motiv pentru care vă adresăm propunerea creșterea a deductibilității fiscale pentru echivalentul a 600 Euro/an/persoană în cazul primelor de asigurare sau în cazul costului abonamentului de sănătate.

În contextul reformei sistemului de sănătate din România, propunem și amendarea legislației specifice în vigoare în sensul lărgirii sferei de aplicabilitate a deductibilității fiscale asupra

asigurărilor voluntare de sănătate și asupra abonamentelor de sănătate, indiferent , în cazul asigurărilor, de clasele de asigurări în care se încadrează, potrivit clasificării reglementate prin Legea nr. 32/2000 privind societățile de asigurare și supraveghere a asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare și indiferent de principiul de funcționare a produsului de asigurare de sănătate (fie prin decontare directă, pe baza documentelor justificative, în spiritul Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, sau prin acordarea, de către asigurător, a unei indemnizații fixe, în condițiile stipulate în contractul de asigurare încheiat între părți).

Din aceste considerente și pentru o aliniere a dispozițiilor legale aplicabile, recomandăm modificarea legislației fiscale în sensul introducerii deductibilității fiscale totale pentru toate asigurările voluntare de sănătate și pentru abonamentele de sănătate oferite de instituții specializate, în ce le privește pe acestea din urmă fiind necesară amendarea legislației în vederea definirii serviciilor de tip abonament de sănătate.

Grupurile de lucru dedicate sistemului de sănătate din cadrul AmCham Romania și FIC își exprimă disponibilitatea pentru substanțierea recomandărilor enumerate în acest document de poziție în cadrul unor întâlniri cu autoritățile responsabile.

În încheiere, pe scurt, recomandările referitoare la finanțarea sistemului de sănătate, cu implicații fiscale, sunt:

- 1) Reducerea taxei clawback și asigurarea transparenței procesului de calcul a taxei clawback, care să ofere posibilitatea companiilor farmaceutice de a putea estima cuantumul taxei pe care o vor suporta în perioadele viitoare, dar și de a verifica acuratețea informațiilor privind consumul;
- 2) Renunțarea la penalizările fiscale pentru angajatorii care înregistrează cheltuieli cu servicii medicale și de prevenție pentru angajații lor, asigurând prin aceasta surse suplimentare de co-finanțare a sistemului de sănătate și degrevarea sistemului public prin direcționarea acestor tipuri de servicii către furnizorii de servicii medicale private
- 3) Asigurarea dreptului pacienților români de a avea acces la noile molecule rezultate din cercetările recente în domeniu, pentru a crește șansele de vindecare.
- 4) Majorarea deductibilității fiscale pentru asigurările de sănătate și abonamentele pentru servicii medicale private, precum și extinderea deductibilității la toate tipurile de asigurări medicale, indiferent de încadrarea acestora.